

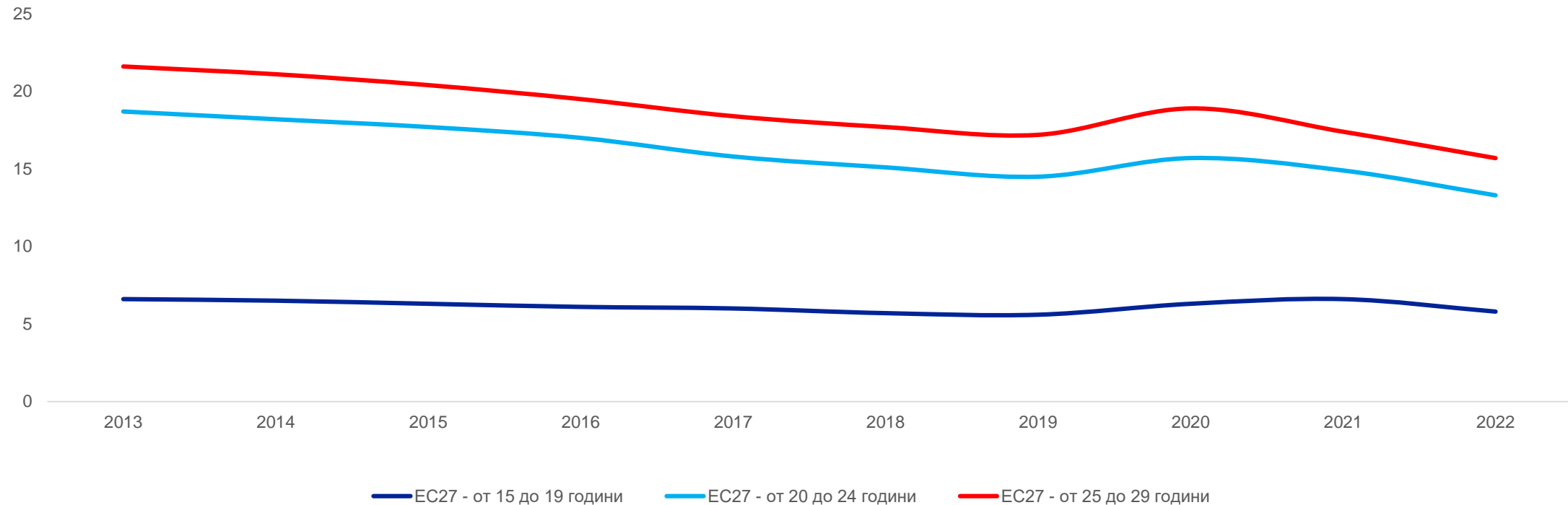
Lost Millennials

ИНТЕГРАЦИЯ НА 25+ NEETS НА ПАЗАРА НА ТРУДА: ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ПОЛИТИКИ

Център за изследване на демокрацията

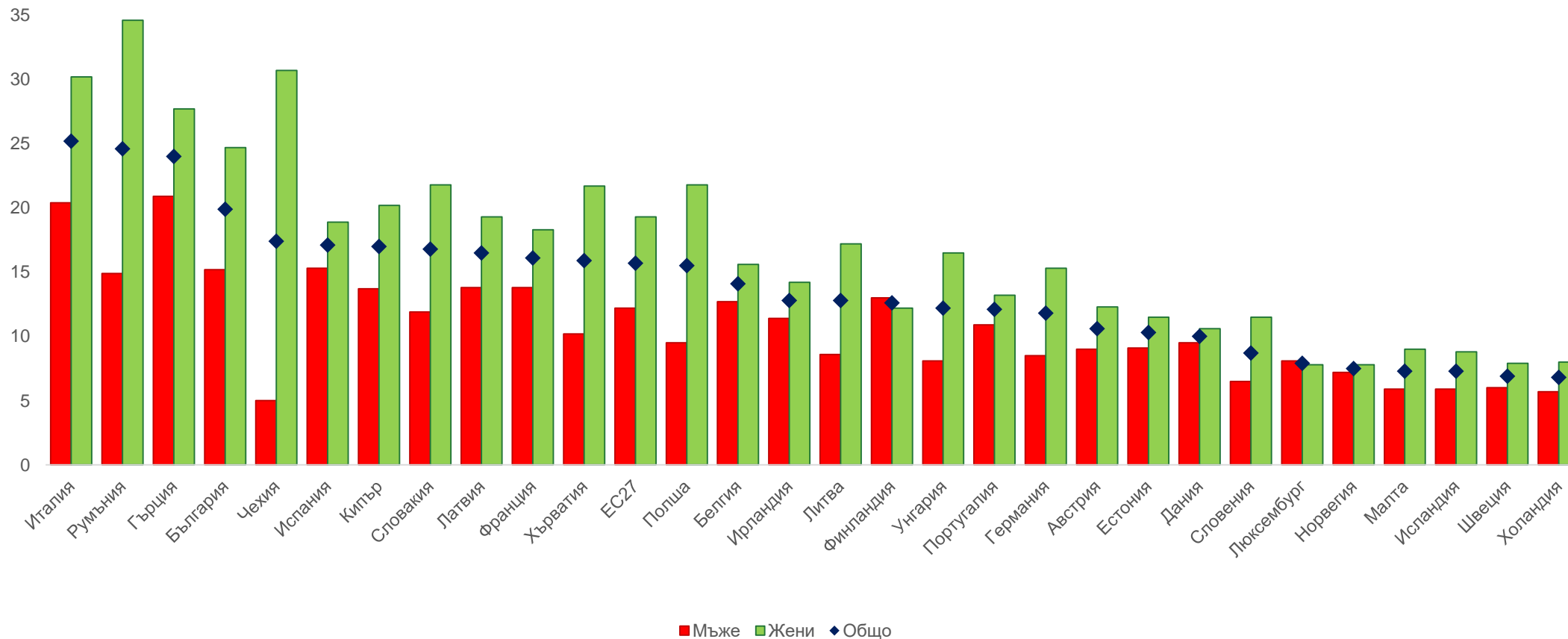
NEETs в ЕС, по възрастови групи

Млади хора, които не работят, не са в образование и не се обучават, по възрастови групи, ЕС27, 2013-2022

NEETs в 25+NEETs, по държави и ПОЛ

Млади хора, извън системите на заетост, образование и обучение, възраст 25-29 години (25+ NEETs) по пол и държава, 2022

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Какво се прави по въпроса?

Европейската гаранция за младежта посредством:

- Инициативи и програми в полето на ОП РЧР
- Национални програми и инициативи финансирани от държавния бюджет
- Мерки в рамките на Закона за насърчаване на заетостта

Други:

- Международни инициативи (Еразъм +, REC, J

Ограничено присъствие на задълбочен мониторинг

- Колективен характер
- Качество на оценки, съответстващо дозор
 - ОП РЧР
 - Държавен бюджет, Еразъм+
- Липса на постоянство при честота на оценките
- Необходимост от повече индикатори за успех

Оценка на програма „Старт на кариерата“

- Кабинетно проучване (МТСП, АЗ, годишни планове по заетостта, институционални данни, др.)
- Интервюта с институции и бенефициенти (Министерството на труда и социалната политика, Агенция по заетостта, Дирекция „Регионална служба по заетостта“ - София, бюра по труда в София, Министерството на образованието и науката, Областната администрация на София област, Столична община - район „Средец“)
- 2 онлайн проучвания – институции (65 анкети), бенефициенти (612 анкети)

Ефективност

- Оценка на дела на участниците, които са намерили работа след приключване на програмта, %
- Оценка на дела на участниците, които биха си намерили работа и без програмата, %
- Очаквана добавена стойност на програма "Старт на кариерата" (скала от 0 до 100)
- Оценка на дела на участниците, които са повишили квалификацията си благодарение на програмата, %
- Оценка на дела на участниците, които са увеличили доходите си благодарение на програмата
- Оценка на дела на участниците, които са увеличили шансовете си да намерят работа благодарение на програмата, %

Източник: CSD.

Ефикасност

Според вас до каква степен програмата е била ефикасна между: („Ефикасен“ означава постигане на успешни резултати с възможно най-малко ресурси и усилия)

	2013-2014		2015-2016		2017-2018		2019-2020		2021-2022	
	A3	ДБТ	A3	ДБТ	A3	ДБТ	A3	ДБТ	A3	ДБТ
Много ефикасна	41%	25%	47%	25%	35%	31%	39%	30%	37%	39%
По-скоро ефикасна	59%	73%	53%	73%	65%	67%	56%	67%	53%	59%
По-скоро неефикасна	0%	3%	0%	3%	0%	2%	6%	2%	11%	2%
Напълно неефикасна	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
База (брой отговори)	17	40	17	40	17	42	18	43	19	44

Източник: CSD.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Norway grants

CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Lost Millennials

Въздействие

Програмата „Старт на кариерата“ може да се счита за успешна.	Агенция по заетостта	Бюра по труда
Изобщо не съм съгласен	0.0%	2.0%
По-скоро не съм съгласен	0.0%	5.0%
Нито съм съгласен, нито не съм съгласен	5.0%	5.0%
По-скоро съм съгласен	53.0%	49.0%
Напълно съм съгласен	42.0%	40.0%
База (брой отговори)	19	43

Източник: CSD.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Norway grants

CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Lost Millennials

Въздействие

Програмата „Старт на кариерата“ може да се определи като успешна.	Процент
Изобщо не съм съгласен	2.9%
По-скоро не съм съгласен	4.2%
Нито съм съгласен, нито не съм съгласен	8.8%
По-скоро съм съгласен	29.7%
Напълно съм съгласен	53.9%
База (брой отговори)	610

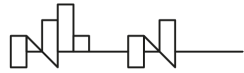
Източник: CSD.

Положителни дългосрочни ефекти

Програмата има положителен дългосрочен ефект.	Процент
Изобщо не съм съгласен	4.7%
По-скоро не съм съгласен	10.1%
Нито съм съгласен, нито не съм съгласен	14.4%
По-скоро съм съгласен	30.2%
Напълно съм съгласен	39.9%
База (брой отговори)	608

Източник: CSD.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Norway grants

CENTER FOR
THE STUDY OF
DEMOCRACY

Lost Millennials

„В живота, много ми помогнаха тези знания и умения.“	„Научих се , че колкото и добронамерен да си към клиентите, винаги се намират такива , които просто са си недобронамерени и груби.“
„Възможност за наблюдение в администрацията.“	„Контактите и запознанствата през периода на програмата оказват дългосрочно положително влияние при и след приключване на програмата.“
„Ефективна комуникация, Технически умения“	„ПОДОБРИ ОТНОШЕНИЕТО МИ КЪМ РАБОТАТА С КЛИЕНТИ“
„Живея в малък град ,програмата ми даде шанс да започна по специалността си. За съжаление нямах много възможност да продължа и след нея - дори и когато ме назначиха на постоянна работа.“	„помогна ми да овладявам стресови състояния“
„Изгради нуждите от съставянето на подреден режим в работата с документация, също така стилово и визуално представяне.“	„Прекрасна програма, изключително ниско заплащане.“
„Продължих, като държавен служител“	„Програмата ми помогна да се усъвършенствам цялостно.“
„Сблъсках се за пореден път с ‘шуробаджанщината’ в България.“	„Това беше моята първа работа, придобих малко увереност, която впоследствие ми беше полезна.“

Предизвикателства

- Намаляващ интерес
 - Месечно възнаграждение
 - Времева рамка на процедурата по кандидатстване
 - Недостатъчни информационни дейности

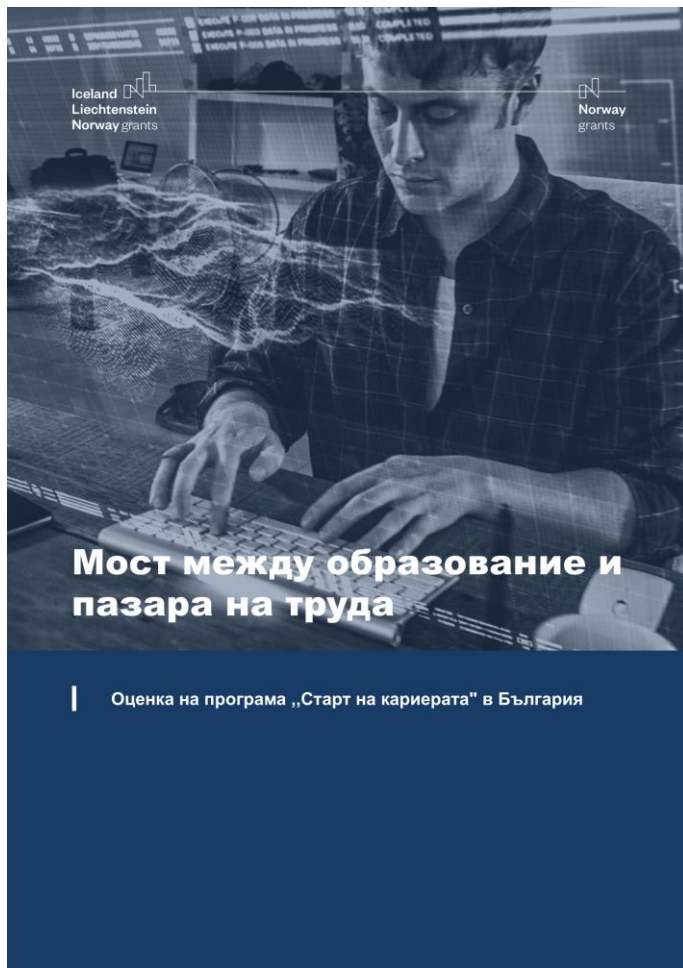
Препоръки, Общи

- Специализиране на програми и политики (напр. за хора с увреждания, млади майки; опции за работа на непълно работно време; алтернативни подходи към детска грижа)
- Набор от информационни кампании
- По-засилени сътрудничества с механизмите за професионално развитие
- Последователни редовни процеси на мониторинг и оценка
- Механизми за междуинституционален достъп и обмен на данни

Препоръки, „Старт на кариерата“

- Връщане на компонента за частния сектор, за завършващи студенти
- Оптимизиране на процедурата по кандидатстване
- Създаване на механизъм за систематична оценка (дигитални подходи)
- Провеждане на информационна кампания – защо е хубаво да се работи в публичната администрация?
- Адаптиране на заплащане (повишаване на заплати и собствен принос от институциите)

Публикации

ИНТЕГРАЦИЯ НА 25+ NEETS НА БЪЛГАРСКИЯ ПАЗАР НА ТРУДА: ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ПОЛИТИКИ

Policy Brief, Ноември 2023

Въпреки че ситуацията с младежката безработица в България се подобрява през последните няколко години, **младите хора продължават да срещат трудности** при включването си в пазара на труда. В сравнение с българите над 40-годишна възраст, младите хора като цяло изпитват по-високи нива на неактивност на пазара на труда.¹ В това отношение особено уязвими са така наречените NEETs.

В България възрастовата група между 25 и 29 години е по-вероятно да попадне в категорията NEETs, отколкото младежите от по-ниските възрастови групи (15-24 години). През 2022 г. 19,9 % от всички младежи между 25 и 29 години са били в категорията NEETs, в сравнение с 8,3 % от младежите между 15 и 19 години и 17 % от младежите между 20 и 24 години.² В сравнение с равнището на NEETs в целия

¹ Агенция по заетостта. (2022). Отчет на плана за действие на Агенцията по заетостта за 2022 г. <https://www.az.government.bg/policies/otchet-za-deystvieto-na-az/>.

² OECD. (2022, March 15). Reaching out and activating inactive and unemployed persons in Bulgaria, connecting people with jobs. https://www.oecd-ilibrary.org/employment/reaching-out-and-activating-inactive-and-unemployed-persons-in-bulgaria_7d07154a-en

³ Eurostat. (2022a). Statistics on young people neither in employment nor in education or training. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Statistics_on_young_people_neither_in_employment_nor_in_education_or_training#Young_women_are_more_likely_to_neither_be_in_employment_nor_in_education_or_training_than_young_men

Този публикация е част от инициативата „Изгубеното поколение“, финансирана от Норвегия, Лихтенщайн и Исландия, и Фонда за младежка заетост на ЕИП. Тя се фокусира върху поколението на младите хора на възраст 25-29 години, които са извън системите на заетост, образование и обучение (25+ NEETs). Основната цел на инициативата е да допринесе за успешното интегриране на 25+ NEETs на пазара на труда чрез повишаване на знанията за последиците от инициативите за заетост, ориентирани към 25+ NEETs, изградени на платформите на заинтересованите страни за извършване на проучвания за въздействието и подобряването на качеството на интервенциите на пазара на труда. Това се постига чрез създаването на международна изследователска мрежа, която споделя познания за добри практики, оценки на правителствени и обществени инициативи, насочени към 25+ NEETs, както и ангажирането на заинтересовани страни.

ОСНОВНИ ИЗВОДИ

➤ NEETs (млади хора, извън системите на заетост, образование и обучение) в България обикновено са лица, които: (1) са в някаква **несигурна ситуация** (например страдат от уверявания или се грижат за роднини със здравословни проблеми), (2) характеризират се с определена социално-културна **уязвимост** (например са от етническо малцинство, което традиционно е било подложено на дискриминация на пазара на труда), (3) принадлежат към определен пол и имат семейни и родителски задължения, или (4) живеят в **отдалечени и икономически необлагодетелствани райони** (например Северозападния район и Южния централен район на страната). Младежите на възраст между 25 и 29 години са с по-голяма вероятност да станат NEETs в сравнение с младежите от други възрастови групи.

➤ Тези реалности изискват подходящи стратегии за изработване на политики, които подпомагат интеграцията на NEETs на пазара на труда. Въпреки това в българския контекст липсва цялостна национална стратегия, насочена към проблемите на NEETs. Стратегиите за изработване на

Implemented by

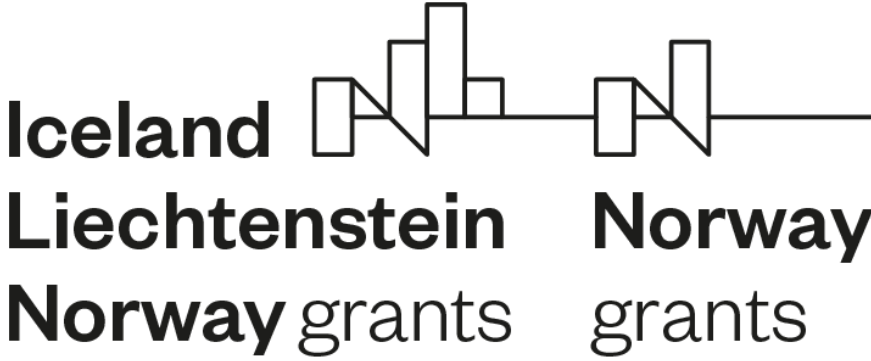

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

Norway grants

Lost Millennials

Lost Millennials